

HAC VE KURBAN

Dr. Lütfi DOĞAN
Diyanet İşleri Başkanı

Bu günlerde dinimizin önemli temel ibadetlerinden birini yapmaya hazırlanıyoruz. Yü-ce Allah'ın meâlen : "Yoluna güç yetirenlerin Beytullah'ı ziyaret etmeleri Allah'ın insanlar üzerine bir hakkıdır" (1) buyruğuna ve sev-gili Peygamberimizin "Ey insanlar! Beytullah'ı ziyaret etmek size farz kılınmıştır. Hac edi-niz." Hadis-i şeriflerine uyararak, İslâm dininin bir mübarek ibadetini yapmaya hazırlanıyo-ruz. Bilindiği üzere hac, mevsiminde belli illilerle belli yer olan Kabe-I Muazzamayı tavaf etmeye ve arafatta durmağa denir. Mümin, bu ibadeti ile hem Allah'ın buyruğunu yerine getirir, hem de nefsi için, hayatı için bir çok yararlar sağlar. Sevgili Peygamberimi' zin : "Kim hacceder de o sırada cinsi münasebette bulunmaz ve kölü işler yapmazsa anasının doğurduğu gündeki gibi hac'dan temiz ve günahsız olarak döner" diye belirttiği gibi haccın âdâb ve ahkâmına uygun olarak Allahım rızasını talep ederek haccederse gü-nahsız yepyeni bir hayatta kavuşur. Hac, müs-lüman olan akli başında ve erginlik çağına, gelmiş hürriyetine sahip ve haccetmeğe kudreti gücü olanlara farzdır.

Hac herhangi bir gezi olmadığından şartlarına dikkatle önem vermek gereklidir. Hac bir ibadettir ve yukarda şart-ları belirtilen özel bir ibadettir. Bu sayılanlar arasında en dikkat edilecek husua haccetmeğe güç yetmektir. Hacca giden insan geçinme ve yol masrafına gücü olmalıdır. Bak-makla mükellef olduğu kimselerin nafakası sağlanmadan kendisinin ve ailesinin ihtiyacı olan şeyler temin edilmeden üzerinde bulunan kul hakları ve borçları giderilmeden yola çıkılmamalıdır. Orada yapacağımız ibadetleri yerli yerinde zamanında kemali ile ile etmek için vücut sağlığı da şartlarının arasında bu-lunmaktadır. İnsan hayalında kudreti olanlara farz olan haccı kemâli ile yerine getirmek Cenâb-i Hak'kın emrini tutup rızasına ermek ve affına mazhar olmak için müslüman, nefsi ve manevi maddî her yönden hazırlığını tam yapmalıdır. İslamiyette israfı kaçmak doğru değildir, ancak varlıklı zengin müslümanlara kuvvetli güçlü mü'minlere farz kılınan ibadeti bu önemli hususuna dikkat ederek ibadet için lâzım olan şeyleri kemâli ile hazırlamak gereklidir. İbadete manen hazırlandığımız gibi maddeten de borçlarımızı ödeyerek helallaşarak iyilikler yaparak yola çıkmalıyız. Cömert-ce Ulu Allah'ın buyruğuna girmeliyiz. Devleti-miz bu ibadeti yapandan her hangi - resmî muamelâtın dışında - bir şey istenmiyeceğini resmen açıklamış yetkili makamlara haccı adaylarının işlerinin kolaylaştırılmasını emretmiştir. Ancak bu. cömert olan Yüce Mevlâ-nın rahmetini ikramını af nimetini gufranını bekleyen, ona talip olanların aileleri komşuları memleketleri ve yurtları için harcama yapmı-yacakları hayır yolunda infak etmiyecekleri manasına gelmez. Hacıdan hiçbir hayır kuru-mu bir şey istemez, ancak müslüman bu memleketin hayırlı insanı bu büyük ibadeti yapmaya müyesser kılan Yüce Allah'a hamd-ü sükr için hayr-u hasenat yapmayı bu yolun gereği bilir onun için "Hac yolu,saç yolu" demiştir, müslüman dedelerimiz, atalarımız Büyük yola giren Allah'ın evini Beytullah'ı zi-yaret edip Allah'ın büyük affına mazhar olmak dileyen büyük işler, büyük hayırlar peşinde olur.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak mü'min kardeşlerimizin yukarıda anlatmaya çalıştığımız şuurlu mâna içinde hac yapmalarını sağlamak üzere her Türlü tedbirlerimizi aldık. Bilhassa hacca çıkmadan önce haccı adayının memleketimde hac ahkâmını orada yapacağı İbadetleri ve duaları öğretmek üzere bütün müftülüklerimize talimat verdik. Haccı adaylarının kendileri için yapılacak vaaz ve seminerlere isteyerek katılmaları bu konuda Başkanlığımın yayınladığı, mufassal Hac Reh-beri ve Kurban Hükümleri kitabını öğrenmek maksadı ile dikkatlice okumalarını, anlayamadıkları yerleri ve öğrenmek istedikleri meseleleri müftülerimize ve görevli kıl-dıkları vaizlere sormalarını rica ediyorum. Bütün haccı adaylarına makbul İbadetler niyaz ederim.

Hacı adaylarımız o mübarek yerde ibadetlerini dikkatlice yapacaklar. İnşallah pâk olarak döneceklerdir. Varlıklı mü'min hacı kardeşlerimiz orada hepimiz ve milletimiz için hayırlı dualar yaparken biz de memleketimizde inşallah Kurban Bayramını yaşayacağız. Bütün islâm aleminde olduğu gibi Yüce Rabb'in rahmetine yakın olmak, affına ermek için kurbanlar keseceğiz. Kurban Bayramında ibadet niyetiyle koyun, keçi, sığır, deve cin-sinden hayvanları keserek bu ibadetimizi yerine getireceğiz. Bu da kendisinde maddî imkânı olan, kurban kesmeğe nisabı bulunan müslümanlara vacib kılınmıştır. Kurban kesilmeden parası verilmekte ibadet yerine ge-tirilmiş olamaz. Dikkat edelim bu kullukla günlerce kendi imkânları ile et yüzü göreme-yen yoksullar sevinecek müslümanlar arasında sevgi ve dayanışma kökleşecektir. Birbiri mizi daha iyi anlayacağız hakkın emrini tutup rızasına talip olarak sevineceğiz. Affedilip korunacağız. Mutlu olup Yüce Hâlık"ımıza ham-dimizi yüceltecek tekbirlerle bayram yapacağız.

Mü'minler olarak bizler bu ibadetlerin huşuu içinde iken 1975 yılına gireceğiz. Yıl-başı dolayısıyla manevî hayatımıza uymıyan milli gelenek ve göreneklerimize aykırı düşen kulluğumuzla bağlaşmayan davranışlardan kaçınmak zaruridir. Yeni bir yılı karşıla mak iyiliklerle olur. Ağaç kesmek, ormanları tahrib ederek anlamsız hoş olmayan insan hayâtını mefsedele götüren hareketlerden kaçınmalıyız. Unutmayalım sevgili Peygamberimiz ağaç kesmeyi, orman tahrib etmeyi sev-miyor. Bizim töremiz milli geleneğimiz değildi". Kumar oynamak, içki içmek, akıl dışı işler yapmak dinimizde yasaktır. Yeni gelen yılı iyiliklerimizle güzel kul halimizle karşılı-yalım, tutumlu olup, israfa kaçmayalım, şeytanın oyunlarına uymayalım, her yönden kalkınmak güçlenmek durumunda bulunan : milli, dini temelleri olan büyük bir milletin çocuklarıyız. Çok çalışacağız, hayatımızı daima yararlı işlerle güzellik-lerle dolduracak yurdumuzu yükseltecek ,milletimizi yücelteceğiz. Yaptıklarımızdan ve yapacaklarımızdan sorulacağımızı bilerek davranalım kardeşlerim. Ne mutlu böylesi yaşa-yısa sahip olan mü'minlere ne mutlu ibadet-lerle ruhunu duru ve diri tutan müslüman lar. Yüce Allah hepimizi her türlü belâdan korusun, bizi kulluğu ile sevindirsin!...